

Effekten af Social Færdighedstræning

Social- og Boliganalyse Nr. 1 | december 2025

Hvordan påvirker Social Færdighedstræning (SFT) borgernes liv og den offentlige økonomi?

Det sættes der fokus på i denne analyse, idet der tages afsæt i den samlede gruppe af borgere, som deltog i SFT i perioden 2018-2020. Borgernes forbrug af offentlige ydelser og aktiviteter undersøges i op til fem år efter deres deltagelse i indsatsen. Ved hjælp af registerdata og beregninger i Den Socialøkonomiske Investeringsmodel, SØM, sammenlignes deres forbrug med en kontrolgruppe, dvs. en statistisk sammenlignelig gruppe af borgere, og der skabes dermed grundlag for at vurdere indsatsens effekt og konsekvenser for den offentlige økonomi.

Analysens hovedresultater og centrale pointer

- Der ses et samlet mindre i forbrug af sociale ydelser og sundhedsydelser, når indsatsgruppen, der har modtaget SFT, sammenlignes med kontrolgruppen.
- Borgere, som har deltaget i SFT, modtager mindre støtte i botilbudslignende tilbud. To til fire år efter indsatsens påbegyndelse modtager indsatsgruppen 8-9 dages mindre støtte i botilbudslignende tilbud end borgere i kontrolgruppen.
- Borgere, som har deltaget i SFT, modtager mere socialpædagogisk støtte i eget hjem. Året efter indsatsstart modtager indsatsgruppen 28 dages mere socialpædagogisk støtte i eget hjem end borgere i kontrolgruppen.
- Når borgere flytter fra botilbudslignende tilbud og ind i eget hjem med socialpædagogisk støtte, er der tale om bevægelser hen mod mindre indgribende indsatser. Dette tyder på, at SFT er med til at rykke borgere lidt tættere på et mere almindeligt hverdagsliv ved at modtage mere socialpædagogisk støtte i eget hjem.
- Borgere, som har deltaget i SFT, har færre indlæggelser på sygehuse, men hyppigere kontakt med psykiater end borgere i kontrolgruppen.
- Samlet giver SFT giver en gevinst for den offentlige økonomi. Den samlede gevinst for det offentlige (kommune, region og stat) er på ca. 28.000 kr. pr. deltager over fem år.

Om analysen

Formålet med denne analyse er at undersøge, om SFT har en positiv effekt for borgerne, og hvad det betyder for den offentlige økonomi at tilbyde SFT til borgere med autisme, erhvervet hjerneskade, udviklingshæmning samt moderate og psykiske vanskeligheder. Analysen henvender sig til kommuner, som ønsker at implementere SFT, eller kommunerne, som i forvejen tilbyder SFT og har interesse for de langsigtede effekter af indsatsen. Analysen bygger på data fra 16 kommuner, der i perioden 2018-2020 har tilbudt SFT til borgere med autisme, erhvervet hjerneskade, udviklingshæmning samt moderate og svære psykiske vanskeligheder. Af Boks 1 fremgår en beskrivelse af antallet af deltagere i indsatsgruppen og kontrolgruppen i denne analyse.

Boks 1

Hvor mange indgår i analysen?

I perioden 2018 til 2020 deltog 436 borgere i Social Færdighedstræning (SFT). Disse borgere udgør indsatsgruppen. For at vurdere, hvordan SFT påvirker borgernes brug af offentlige ydelser, er der oprettet en kontrolgruppe på 2.135 personer. Kontrolgruppen består af en gruppe af statistisk sammenlignelige borgere, såkaldte "statistiske tvillinger", der er personer, som ligner deltagerne i SFT på en række udvalgte baggrundsoplysninger i registerdata fra Danmarks Statistik, fx oplysninger i registre om personernes uddannelsesbaggrund. Formålet er at sikre, at forskellen mellem grupperne primært består i, om de har modtaget indsatsen eller ej, hvilket muliggør en mere retvisende vurdering af indsatsens effekt. En metodisk begrænsning ved matching er, at den kun tager højde for forskelle, der kan måles og observeres. Der kan derfor være uobserverbare forhold, som motivation, som systematisk adskiller grupperne og dermed kan påvirke resultaterne (se også metodebilaget). Analysen kigger på en samlet gruppe af borgere, som er diagnosticeret med autisme, udviklingshæmning, erhvervet hjerneskade, moderate- og/eller svære psykiske vanskeligheder. Analysen ser ikke på, om indsatsen har virkning overfor en specifik målgruppe.

Analysen tager udgangspunkt i de borgere, som deltog i Social Færdighedstræning (SFT) i perioden 2018-2020. Før det blev SFT fra 2014 til 2016 tilbudt borgere, der havde svære psykiske vanskeligheder og modtog socialpædagogisk støtte efter § 85 i serviceloven i form af bostøtte. Indsatsen blev givet i ni kommuner. En evaluering fra 2017 af første periode med SFT, udført af konsulentbureauet DEFACUM, viste, at SFT forbedrede deltagernes sociale funktionsniveau, selvstændighed, velvære og livskvalitet.¹ En effektevaluering fra Social- og Boligstyrelsen bekræftede også, at SFT hjalp borgere tættere på arbejdsmarkedet og uddannelse. Resultaterne fra effektevalueringen viser, at flere deltagere er i beskæftigelsesrettede indsatser, herunder vejledning og opkvalificering, to år efter indsatsen. Resultatet er statistisk signifikant² i forhold til kontrolgruppen, som kun modtog bostøtte, hvor 5 pct. deltager i beskæftigelsesrettede indsatser.³

Hvad er Social Færdighedstræning?

SFT blev som metode oprindeligt designet til at støtte borgere med psykoser og andre alvorlige psykiske udfordringer. Formålet var at opbygge deres sociale færdigheder og forbedre deres

¹ Defacum for Socialstyrelsen. (2017). Kvalitet i den kommunale indsats over for borgere med svære psykiske lidelser.

² Statistik signifikans bruges til at afgøre, om en forskel er så væsentligt, at den næsten ikke kan skyldes tilfældighed.

³ Social- og Boligstyrelsen. (2021). Effektevaluering af Social Færdighedstræning i samspil med socialpædagogisk støtte på uddannelse, beskæftigelse og offentlig økonomi

evne til at interagere med omverdenen. De seneste år er metoden anvendt til andre målgrupper, som også har et behov for at få styrket sociale færdigheder.⁴

SFT sigter mod at styrke deltagernes evner til at interagere med andre mennesker, opbygge og vedligeholde relationer samt håndtere sociale situationer på en mere effektiv måde. Målet er at øge deltagernes selvstændighed, velvære og livskvalitet samt gøre det lettere for dem at blive en del af arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet.

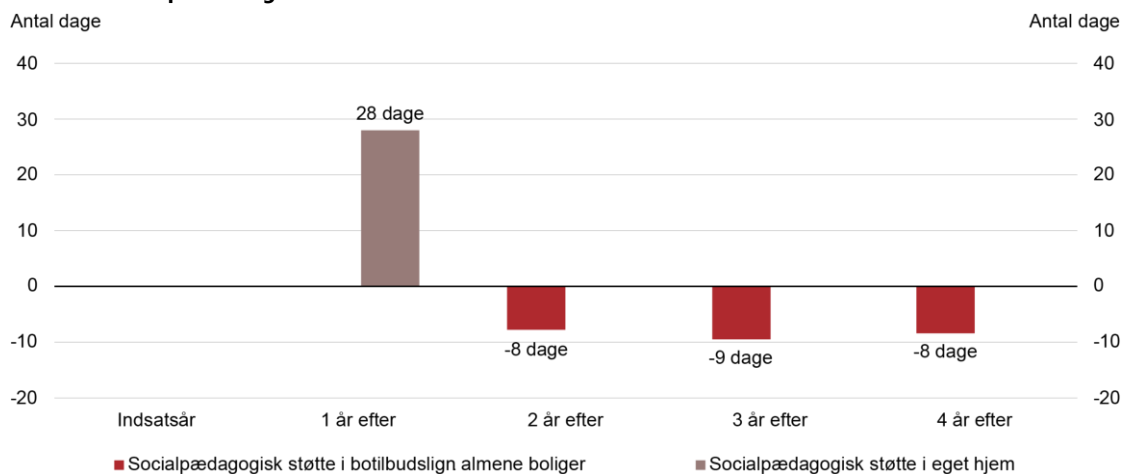
SFT er en manualbaseret metode, der gennemføres i et gruppeforløb over ni måneder. Deltagerne modtager undervisning i 36 sessioner, hvor der fokuseres på problem- og konfliktløsning, samtalekompetencer, symptomstrøring samt hjemmeøvelser og rollespil.⁵

Deltagerne modtager mindre indgribende indsatser

Borgere, som har deltaget i SFT, modtager færre dages støtte i botilbudslignende tilbud, når man sammenligner dem med kontrolgruppen. Støtte i botilbudslignende tilbud er en indsats, der ydes til borgere med nedsat funktionsevne. Den ydes til borgere, som har behov for hjælp og støtte i hverdagen, men ikke for et længerevarende botilbud efter § 108 i serviceloven. Indsatsgruppen modtager i stedet flere dages socialpædagogisk støtte i eget hjem. Året efter indsatsstart modtager indsatsgruppen 28 dages mere socialpædagogisk støtte i eget hjem sammenlignet med kontrolgruppen. Indsatsgruppen modtager 8-9 dages mindre støtte i botilbudslignende tilbud to til fire år efter indsatsens påbegyndelse jf. Figur 1.

Figur 1

Effekten af SFT på forbruget af sociale indsatser

Anm.: Der er kun medtaget statistisk signifikante estimater i beregningen. Udfaldsmålet er målt i antal dage baseret på registerdata fra registeret HANDIC fra Danmarks Statistik. I registeret opgøres kun antallet af dage med støtte og ikke antallet af timer med støtte.

Kilde: Egne beregninger på data indsamlet i udbredelsen af SFT i perioden 2018 til 2020 samt Danmarks Statistiks registerdata.

I indsatsåret er der ingen statistisk signifikant forskel på forbruget af sociale indsatser for indsatsgruppen og kontrolgruppen. Faldet i antallet af dage med støtte i botilbudslignende tilbud skal ses i lyset af at gruppen før indsatsens start modtager 19 dages støtte i botilbudslignende

⁴ Social- og Boligstyrelsen. (2024). Kommunernes implementering af Social Færdighedstræning

⁵ En manualbaseret metode er en planlagt måde at arbejde på, hvor man følger en fast manual. Manualen beskriver trin for trin, hvad man skal gøre, og bygger på viden om, hvad der virker. Det hjælper med at sikre, at indsatsen bliver ensartet.

tilbud, jf. Tabel 1.⁶ Det er derfor en betydelig reduktion i antallet af dage med støtte, når der sammenlignes med kontrolgruppen.

Tabel 1

Gennemsnitligt forbrug af sociale indsatser året før påbegyndelse af et SFT-forløb

	Gennemsnitligt forbrug året før indsatsen påbegyndes
Socialpædagogisk støtte i eget hjem	226 dage
Støtte i botilbudslignende tilbud	19 dage

Anm.: Det gennemsnitlige forbrug er beregnet året før påbegyndelsen af indsatsen

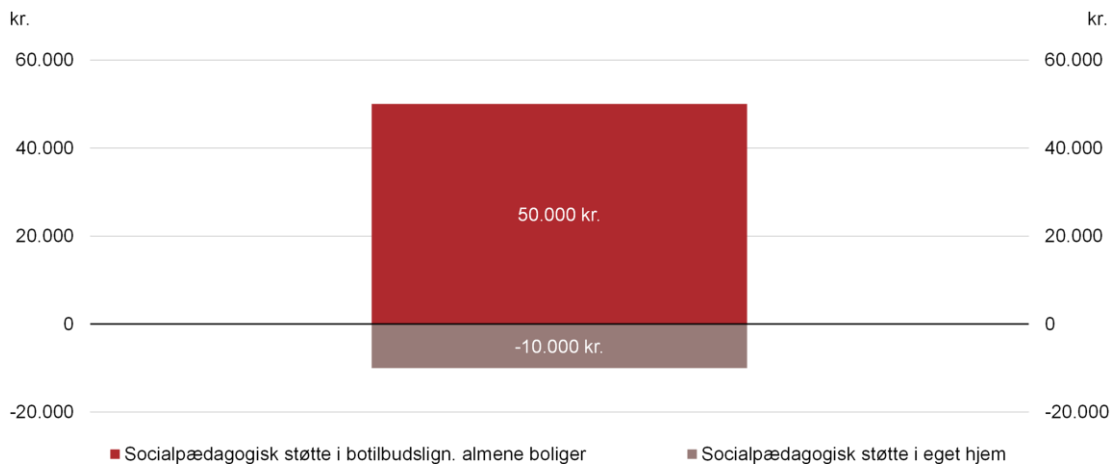
Kilde: Egne beregninger på data indsamlet i udbredelsen af SFT i perioden 2018 til 2020 samt Danmarks Statistiks registerdata.

Dette tyder på, at SFT er med til at rykke borgere lidt tættere på et mere almindeligt hverdagsliv ved at modtage mere socialpædagogisk støtte i eget hjem.

Når borgere flytter fra botilbudslignende tilbud og ind i eget hjem med socialpædagogisk støtte, er der tale om bevægelser hen mod mindre indgribende indsatser. Socialpædagogisk støtte i eget hjem er mindre udgiftstung end støtte i botilbudslignende tilbud, hvorfor SFT isoleret set medfører besparelser for den offentlige økonomi på 40.000 kr. pr. deltager over en femårig periode i denne henseende. Den samlede udgiftsændring dækker over besparelser fra støtte i botilbudslignende tilbud på ca. 50.000 kr. pr. deltager over fem år, samt øgede udgifter til socialpædagogisk støtte i eget hjem på ca. 10.000 kr. pr. deltager i samme periode, jf. Figur 2.

Figur 2

Udgiftsændringer ved SFT i forhold til sociale indsatser, opgjort pr. deltager over 5 år

Anm.: Afrundet til nærmeste heltal. Beregningerne er opgjort i 2025-priser. Der er kun medtaget statistisk signifikante estimater i beregningen af nettoresultatet.

Kilde: Egne beregninger på data indsamlet i udbredelsen af SFT i perioden 2018 til 2020 samt Danmarks Statistiks registerdata.

⁶ Indsatsen betragtes som mere indgribende end ophold på et midlertidigt botilbud efter §107 i serviceloven (jf. socialpsykiatriens indsatsstrappe).

Tidligere analyser af SFT peger også på, at borgere i stigende grad modtager socialpædagogisk støtte i eget hjem frem for at modtage støtte i botilbudslignende tilbud.⁷

Ligeledes peger erfaringer fra kommunerne på, at SFT kan understøtte borgeres overgang fra botilbud til egen bolig med støtte efter serviceloven §85.⁸

Denne analyse bekræfter altså dette billede – med øget socialpædagogisk støtte i eget hjem og færre støttedage i botilbudslignende tilbud.

---

⁷ Vidensnotat – Recovery orienteret rehabilitering, Sekretariatet for Ekspertudvalget på socialområdet, 2024.

⁸ Kommunernes implementering af Social Færdighedstræning, Social- og Boligstyrelsen, 2024.

Færre sygehusindlæggelser og flere kontakter til psykiater

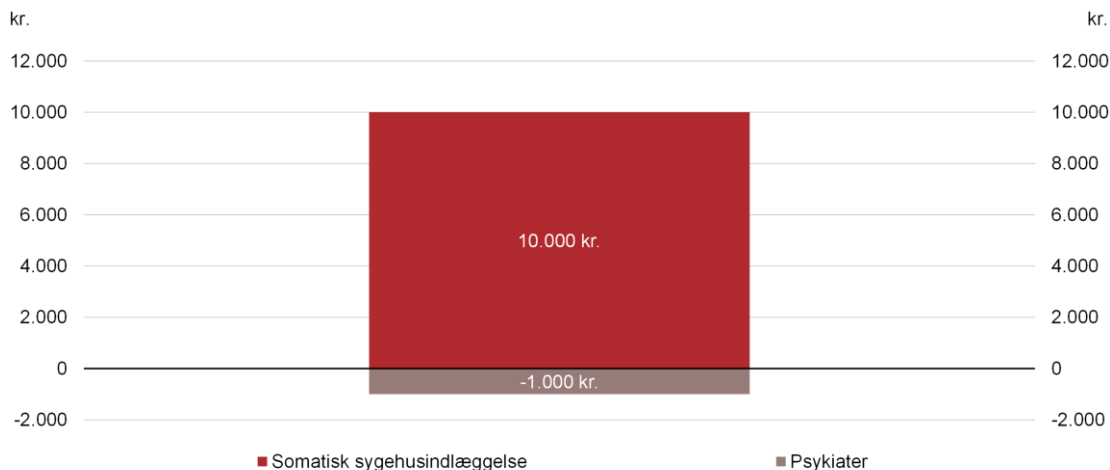
Borgere, der deltog i SFT, havde færre indlæggelser end kontrolgruppen. Det tyder på, at indsatsen har haft en positiv effekt på deres helbred. Året før indsatsens start var indsatsgruppen indlagt i gennemsnit 1,26 dage om året. To år efter indsatsen var tallet 0,3 dage lavere end i kontrolgruppen. Det svarer til et fald på ca. 24 pct. fra før indsatsens start. Tre år efter indsatsen var forskellen steget til 0,4 dage. Det svarer til et fald på ca. 32 pct i forhold til året før indsatsen. Resultaterne peger på, at SFT kan give en langvarig reduktion i indlæggelser. Metoden kan på den måde både spare ressourcer i sundhedsvæsenet og forbedre borgernes livskvalitet.-

Deltagere i SFT har flere kontakter med en psykiater end borgere i kontrolgruppen. Året efter indsatsen havde deltagerne i gennemsnit 0,8 flere kontakter med en psykiater end kontrolgruppen. Det er en stigning på ca. 23 pct i forhold til året før indsatsen, hvor gennemsnittet var 0,65 kontakter. Et af temaerne i SFT er symptommestring, hvor deltagerne lærer at genkende og håndtere psykiske symptomer. Den øgede kontakt med psykiatere kan derfor ses som et tegn på, at SFT bidrager til tidligere opsporing og behandling, hvilket på sigt kan forbedre livskvaliteten og mindske behovet for mere omfattende behandling.

Effekterne på borgernes forbrug af sundhedsydelser medfører en mindre økonomisk gevinst for den offentlige økonomi på 9.000 kr. pr. deltager over en femårig periode. Den samlede udgiftsændring dækker over besparelser, som følge af færre indlæggelser, på ca. 10.000 kr. pr. deltager, samt udgifter som følge af øgede psykiaterbesøg på 1.000 kr. pr. deltager i samme periode, jf. Figur 3.

Figur 3

Udgiftsændringer på sundhedsydelser, opgjort pr. deltager over 5 år

Anm.: Afrundet til nærmeste heltal. Beregningerne er opgjort i 2025-priser. Der er kun medtaget statistisk signifikante estimater i beregningen af nettoresultatet.

Kilde: Egne beregninger på data indsamlet i udbredelsen af SFT i perioden 2018 til 2020 samt Danmarks Statistiks registerdata.

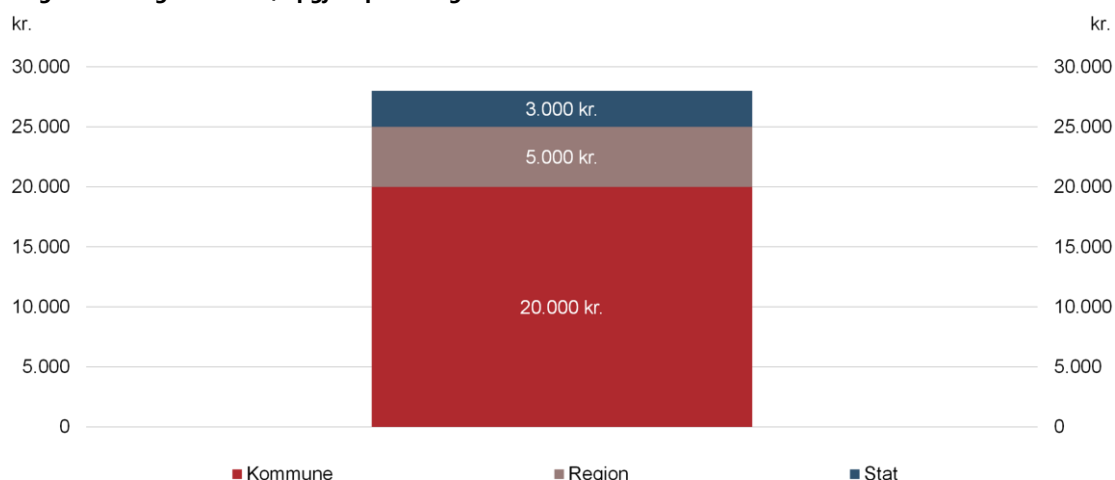
Social Færdighedstræning er en positiv investering

Analysen peger på, at SFT giver en økonomisk gevinst for den offentlige økonomi, når indsatsen tilbydes borgere med autisme, erhvervet hjerneskade, udviklingshæmning eller moderate og svære psykiske lidelser.

Over en femårig periode udgør den samlede gevinst ca. 28.000 kr. pr. deltager, der har deltaget i SFT. Den samlede udgiftsændring dækker over besparelser for både kommune, region og stat på hhv. 20.000 kr., 5.000 kr. og 3.000 kr. pr. deltager, jf. Figur 4.

Figur 4

Udgiftsændringer ved SFT, opgjort pr. deltager over 5 år

Anm.: Beregningerne er opgjort i 2025-priser. Der er kun medtaget statistisk signifikante estimater i beregningen af nettoresultatet.

Kilde: Egne beregninger på data indsamlet i udbredelsen af SFT i perioden 2018 til 2020 samt Danmarks Statistiks registerdata.

Det er kommunerne, som afholder udgifterne til SFT, men de opnår alligevel et fald i de samlede udgifter over en femårig periode til trods for, at en del af den samlede gevinst tilfalder regionerne og staten. Det skyldes særligt, at deltagerne i SFT i mindre omfang modtager den dyrere støtte i botilbudslignende tilbud og i højere grad den billigere støtte i eget hjem end kontrolgruppen. Besparelserne i regionerne skyldes færre indlæggelser, mens de statslige besparelser hovedsageligt er drevet af færre dage med støtte i botilbudslignende tilbud og flere dage med socialpædagogisk støtte i eget hjem.

Boks 2

Hvad koster Social Færdighedstræning?

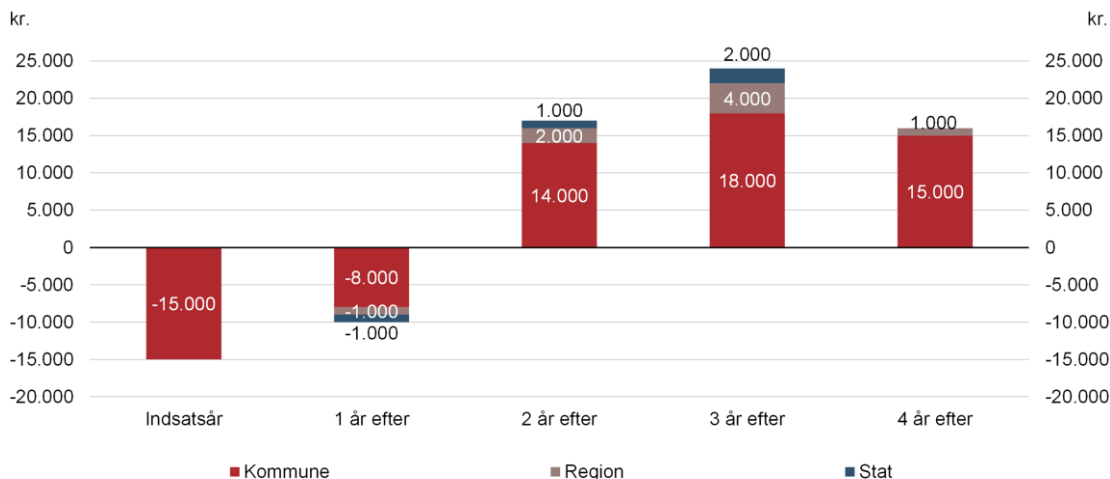
Social Færdighedstræning koster kommunerne ca. 15.000 kr. pr. deltager. Kommunerne afholder udgifter til Social Færdighedstræning, som primært dækker løn til gruppetrænerne, der står for undervisningen. Indsatsen er gruppebaseret, og deltagerantallet er (fra starten) 8 til 12 deltagere. Omkostningerne afhænger af holdstørrelsen og kan derfor variere. Det kan dog konkluderes af '*Kommunernes implementering af Social Færdighedstræning*', at en stabil og tilstrækkelig stor deltagergruppe er afgørende for indsatsens effekt, da det skaber et læringsmiljø med vidensdeling og dynamik, som styrker deltagernes udbytte af træningen. En detaljeret omkostningsvurdering fremgår af Social- og Boligstyrelsen omkostningsmodel, som kan downloades på social.dk.

Kilde: Omkostningsvurdering af Social Færdighedstræning – Omkostningsmodellen social.dk, Social- og Boligstyrelsen, 2024 og Kommunernes implementering af Social Færdighedstræning, Social- og Boligstyrelsen, 2024.

Gevinsterne forbundet med Social Færdighedstræning opstår to år efter indsatsstart. I det første år er det omkostningerne til selve indsatsen på ca. 15.000 kr. pr. deltager, som er udgiften for kommunen, jf. Boks 2. Året efter indsatsstart begynder borgerne at modtage mere socialpædagogisk støtte i eget hjem. To år efter indsatsstart viser de økonomiske besparelser sig for både kommune, region og staten som følge af færre dag med støtte i botilbudslignende tilbud og færre indlæggelser på sygehuse jf. Figur 5.

Figur 5

Økonomiske konsekvenser for det offentlige forbundet med SFT, opgjort pr. år pr. deltager

Anm.: Beregningerne er opgjort i 2025-priser. Der er kun medtaget statistisk signifikante estimater i beregningen af nettoresultatet.

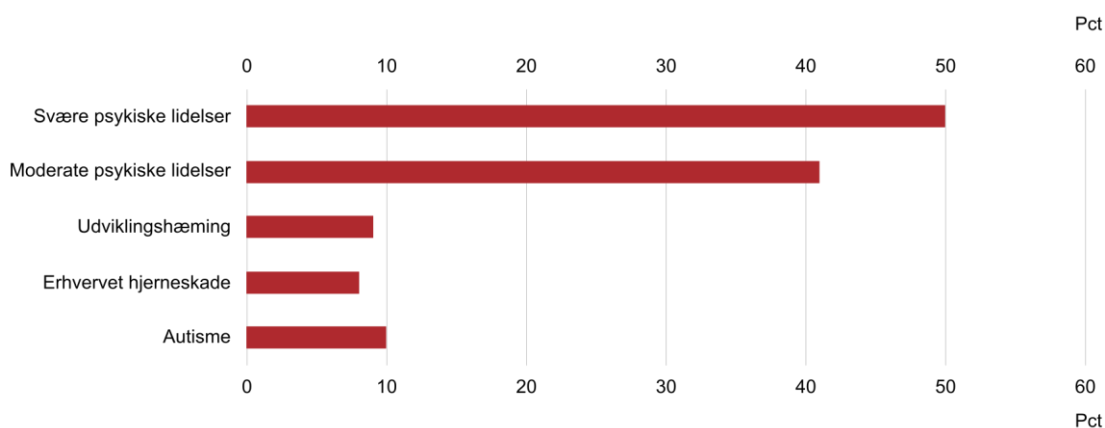
Kilde: Egne beregninger på data indsamlet i udbredelsen af SFT i perioden 2018 til 2020 samt Danmarks Statistiks registerdata.

Social Færdighedstræning er især givet til mennesker med psykiske lidelser

SFT er især givet til mennesker med moderate eller svære psykiske lidelser. Der er ca. 40 pct., som har en moderat psykisk lidelse, mens 50 pct. har en svær psykisk lidelse. Derudover er indsatsen også tilbudt til mennesker med autisme, erhvervet hjerneskade og udviklingshæmning, jf. Figur 6.

Figur 6

Borgere, som deltog i SFT i perioden 2018-2020, opdelt på typen af diagnose

Anm.: Deltagerne i SFT kan have flere problematikker, hvorfor andelen ikke summer til 100 pct. En deltager kan eksempelvis have både autisme og en moderat psykisk lidelse.

Kilde: Egne beregninger på data indsamlet i udbredelsen af SFT i perioden 2018 til 2020 samt Danmarks Statistiks registerdata.

Borgere der har deltaget, kan have overlappende diagnoser, hvorfor de medtages under flere diagnoser. I afprøvningen af SFT i perioden 2014 til 2017 var indsatsen særligt målrettet borgere med svære psykiske lidelser, mens indsatsen nu også tilbydes til andre målgrupper, som det fremgår af denne analyse.

SFT er primært, men ikke udelukkende, tilbudt borgere over 30 år. I perioden 2018 til 2020 var 63 pct. af deltagerne over 30 år, da de modtog SFT, og 37 pct. var under 30 år.

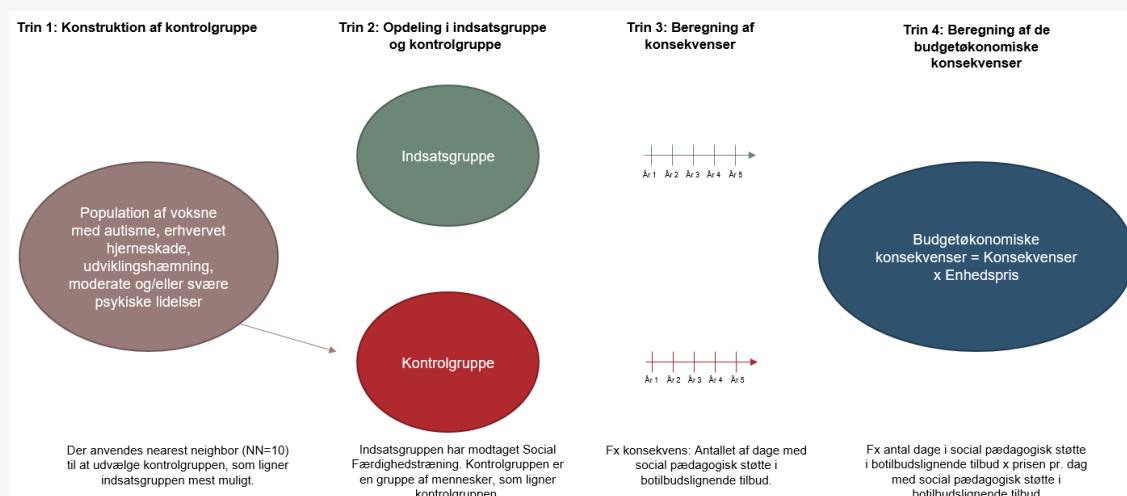
Implementeringen af SFT i kommunerne afspejler et bredt behov for virksomme indsatser til borgere med komplekse støttebehov. Metoden anvendes således ikke længere udelukkende til personer med psykiske lidelser, men også til borgere med autisme, erhvervet hjerneskade og udviklingshæmning. Denne udvidelse af målgruppen bidrager til at øge både relevansen og anvendeligheden af SFT i kommunerne og kan dermed fungere som en drivkraft for fortsat udbredelse af metode. Flere kommuner fremhæver også, at en bredere målgruppe styrker rekrutteringsgrundlaget og understøtter en mere bæredygtig organisering af indsatsen.⁹

Denne analyse viser, at der fortsat ses positive effekter for borgerne, også når SFT anvendes til andre grupper end den oprindelige målgruppe, som metoden blev designet til. Det er dog et opmærksomhedspunkt i denne sammenhæng, at hovedparten af deltagerne i undersøgelsen har været diagnosticeret med en moderat eller svær psykisk lidelse, og at det ikke er undersøgt nærmere i analysen, om visse målgrupper profiterer mere af indsatsen end andre.

⁹ Kommunernes Implementering af Social Færdighedstræning, Social- og Boligstyrelsen, 2024.

Sådan har vi gjort

Analysen er udarbejdet ved at sammenligne data på borgere, som har deltaget i Social Færdighedstræning i perioden 2018-2020 med en statistisk sammenlignelig gruppe (kontrolgruppen). Yderligere er der foretaget budgetøkonomiske beregninger af indsatsen i Den Socialøkonomiske Investeringsmodel, SØM. Kontrolgruppen er konstrueret ved brug af såkaldt *propensity score matching*, hvor man konstruerer "statistiske tvillinger". Der indgår 436 borgere i indsatsgruppen og 2.135 borgere i kontrolgruppen.

Trin 1: Først afgrænses en population, som kontrolgruppen trækkes ud fra. Populationen er afgrænset til mennesker med enten autisme, udviklingshæmning, erhvervet hjerneskade, moderate psykiske lidelser og/eller svære psykiske lidelser.

Trin 2: Der anvendes metoden *Nearest Neighbor* (NN=10) for at matche populationen fra trin 1 med deltagere, som har deltaget i Social Færdighedstræning.

Trin 3: Forbruget af forskellige offentlige ydelser og aktiviteter for de to grupper følges i de efterfølgende år, fx forbruget af støtte i botilbudslignende tilbud. Forskellen i forbruget af offentlige ydelser og aktiviteter imellem de to grupper betragtes som en konsekvens af at have deltaget i Social Færdighedstræning vs. ikke at have deltaget i indsatsen. I beregningerne af konsekvenserne kontrolleres der for en række baggrundskaraktéristika samt forbruget af ydelsen i året før deltageren har deltaget i Social Færdighedstræning.

Trin 4: Konsekvenserne ganges med målgruppespecifikke enhedspriser, fx ganges konsekvensen forbundet med støtte i botilbudslignende tilbud med det, det koster at modtage støtte i botilbudslignende tilbud pr. dag. Summen af alle de budgetøkonomiske konsekvenser udgør det samlede budgetøkonomiske nettoresultat for det offentlige.

Læs mere om de metodiske tilgange i metodebilaget.

Omkostningerne forbundet med Social Færdighedstræning er beregnet ved at anvende manualen for SFT samt via interviews med kommuner, som har deltaget i projektperioden 2018 til 2022. En detaljeret omkostningsvurdering fremgår af Social- og Boligstyrelsen.